

**TØNSBERG
KOMMUNE**

– der barn ler

ÅRSPLAN

EIK VESTRE BARNEHAGE

2024

Forord

Årsplan for de kommunale barnehagene i Tønsberg bygger på FN's Barnekonvensjon, Lov om barnehager og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Det forutsettes at ansatte er kjent med innholdet i disse dokumentene.

Videre bygger årsplanen på kommuneplanen og virksomhetsplanen for de kommunale barnehagene.

Virksomhetsplanen gir blant annet følgende føringer:

- Alle barnehagene jobber med inkluderende felleskap i praksis. Barnehagene utformer lokalt innholdet i dette arbeidet, og ett av målene er å utvikle ansattes grunnkompetanse for å ivareta alle barn i barnehagen
- Barnehagene skal ha stort fokus på å skape et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø
- Kulturen for langsiktig og systematisk arbeid, erfaringsdeling og kompetansedeling skal videreutvikles

Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet, og skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser.

Årsplanen for de kommunale barnehagene i Tønsberg følger kommuneplanens handlingsdel, både når det gjelder innhold og tidsperiode.

Årsplanen revideres årlig, og gjelder for kalenderåret.

Årsplanen skal fastsettes hvert år i Samarbeidsutvalget før den trer i kraft.

Barnehagene skal i tillegg utarbeide planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov.

Felles rutinebeskrivelser finnes i Kvalitetssystemet og annen aktuell informasjon finnes på Tønsberg kommunes hjemmeside under «Barnehage».

Med vennlig hilsen

Anita Schjelderup

virksomhetsleder - barnehage

Mobil: 916 07 571

www.tonsberg.kommune.no

1. Barnehagens visjon- og verdigrunnlag

Tønsberg kommune har en felles visjon; «Der barn ler – sammen skaper vi en nytenkende, trygg og bærekraftig kommune». Alt arbeid i Tønsberg kommune skal preges av å skape tillit gjennom å være åpen, oppriktig og profesjonell. Visjon og verdigrunnlag danner sammen med vårt pedagogiske grunnsyn grunnlaget for alt arbeid i barnehagen.

1.1: Visjon

«Der barn ler – Sammen skaper vi en nytenkende, trygg og bærekraftig kommune». Visjonen skal være en ledestjerne, og et bilde av den fremtiden vi ønsker å skape. Eik Vestre forstår visjonen som måten vi møter og er sammen med barn på. Målet er ikke at barn skal le hele tiden, men at barna skal ha en hverdag preget av lek og humor, trygghet og omsorg. For å få til dette er det viktig at de voksne er lyttende og anerkjennende. Med lyttende mener vi en voksen som ser barnet, ser bakenfor barnets handlinger og gir rom for barnets ulike uttrykksformer. Vi skal tilstrebe oss å bli kjent med hvert enkelt barn og deres unike måte å være på. Vi ser på leken som barnets univers, der de lever og er. Vi ønsker å ta barns lekenhet og begeistring på alvor og ha en hverdag preget av humor og kreativitet.

1.2: Verdier

Vi skaper tillit gjennom å være åpne, oppriktige og profesjonelle. Disse verdiene vektlegger vi i forhold til barn, foreldre og kollegaer.

- Åpenhet innebærer for oss å være lydhøre for tilbakemeldinger og innspill. Vi søker å involvere, lytte og kommunisere godt i prosesser og beslutninger.
- Oppriktighet for oss vil si å være ærlige, ekte og redelige. Vi vektlegger å skape gode relasjoner og er etisk bevisst i vårt arbeid. Vi jobber for å ha en god tilbakemeldingskultur – en kultur for å si fra.
- Profesjonelle er vi gjennom vår bevissthet på faglig kvalitet og nytenkning. Vi ønsker å kontinuerlig vurdere egen praksis, og gjennom faglig refleksjon strebe etter å legge til rett for det beste for barnet. Vi viser mot og omsorg i møte med mennesker.

Vi ønsker at disse verdiene skal komme til syne gjennom at vi er imøtekommende, skaper tillit og trygghet, er raus og viser empati.

1.3: Barnehagens pedagogiske plattform/pedagogiske grunnsyn

Barnets beste og barns rettigheter er en del av vårt pedagogiske grunnsyn og ligger til grunn for alt arbeidet i barnehagen. Barnehagen er en helsefremmende arena hvor vi har fokus på livsmestring, psykisk helse og inkluderende

felleskap. «Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes» (Rammeplan, 2017). Leken står sentralt i alt vi foretar oss i barnehagen.

Vi ønsker i vårt pedagogiske arbeid å støtte barns uttrykksmåter med en faglig, etisk og estetisk tilnærming. Barnehagen har en pedagogisk filosofi som tar utgangspunkt i barns skapende prosesser. Vi støtter oss på en pedagogisk retning som bygger på et allsidig menneske- og kunnskapssyn. Vi vil gi barna allsidige muligheter til å utvikle seg og gi dem mange uttrykksformer.

1.4: Barnehagens satsningsområde/prosjekt

De ansatte i Eik Vestre barnehage er med i et utviklingsarbeid i kommunen: «Inkluderende fellesskap i praksis». Gjennom Rekomp (Regional utviklingsarbeid) og Kompetanseløftet mottar vi inspirasjon og læringsressurser for å heve kompetansen i barnehagen. Rent praktisk innebærer det et samarbeid med Universitetet i Sørøst-Norge, Universitetet i Stavanger (Læringsverkstedet) og flere andre kommunale og private barnehager i Tønsberg. Prosjektet omfatter spesialpedagogikk og inkluderende praksis i barnehage. Gjennom prosjektarbeid og lek videreutvikler vi fellesskapet i vår barnehage.

Prosjektarbeid er vår arbeidsmåte og væremåte sammen med barna i barnehagen. Det skal romme noe vi skal være sammen om, noe vi ikke vet utfallet av og som skal inspirere til barns kreativitet og lek. Gjennom prosjektarbeid arbeider vi med et tema, et område, en bok eller f.eks. et spørsmål som utgangspunkt. Prosjektarbeid er alltid i bevegelse og barns medvirkning er sentralt. Det gjør dette til en arbeidsform der man med en bevisst holdning kan tilpasse aktivitetene til barnas alder og modning. Denne arbeidsmåten krever aktive voksne som er tilstedeværende og som er pådrivere til ny kunnskap gjennom medforskning.

Barnehagens felles prosjekt skal lede til inkluderende lek. Vi vil dette året videreutvikle «Sansehagen» vår, som vi etablerte i 2022. Hensikten er å være sammen om noe og skape meningsfulle møteplasser. Gjennom å så frø, vanne og stelle plantene under vekst og til slutt høste grønnsakene. Personalet vil delta aktivt i prosjektet og være på jakt etter barnas undring, innspill og interesse. Det vil gjøre det mulig å utvide og tilføre sansehagen elementer som gjør at alle barna føler seg inkludert i et felles prosjekt. Vi ser på sansehagen som et utgangspunkt til å skape mening på og en ressurs for kommunikasjon.

Link til Rammeplan for barnehagen (2017) som omtaler fagområdenes plass i barnehagen. «Barnehagens verdigrunnlag og formål skal gi retning for og prege arbeidet med fagområdene, og barnas rett til medvirkning skal ivaretas».

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan-for-barnehagen/>

2. Barnehagens formål og innhold

Å se helhet og sammenheng mellom omsorg, lek, læring og dannelse er sentralt for arbeidet i barnehagen og er forankret i barnehagens formålsparagraf (Lov om bhg §1). Personalets ansvar for et godt barnehagemiljø og forebygge mobbing og krenkelser, fikk et eget kapittel i barnehageloven 01.01.22. Viser også til Tønsberg kommunes mobbeplan i dette arbeidet:

https://www.tonsberg.kommune.no/_f/p1/i2d0fe551-974b-41b5-b994-c8c577fee5cf/handlingsplan_mot_mobbing.pdf

2.1: Omsorg

Omsorg og trygghet er nært knyttet til hverandre, personalet skal møte barna på en omsorgsfull måte og har ansvar for å skape en god relasjon. «Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring». (Rammeplan, 2017).

Trygghetssirkelen (Circle of Security) kan forstås både som en tilnærming, en modell og en konkret metode for å utvikle trygg tilknytning; trygge relasjoner mellom barn og omsorgspersoner. Trygghetssirkelen brukes som modell for hvordan vi jobber med tilvenningsprosesser i barnehagen, og hvordan vi jobber med trygghet og omsorg i det daglige.

Personalet i barnehagen har ansvar for å møte barn på en omsorgsfull måte som gir barna trivsel og utvikling. Personalet i barnehagen skal være sensitive i sitt møte med barn og akseptere både positive og negative følelser hos barna. Det er viktig for barna å bli kjent med egne følelser og ha voksne rundt seg som støtter deres følelser.

2.2: Lek

Barnekonvensjonen definerer *lek* som enhver oppførsel, aktivitet eller prosess satt i gang, styrt og strukturert av barna selv; den finner sted når og hvor mulighetene oppstår. Leken skal gi plass til hvert enkelt barn, deres uttrykk og væremåte. Vi ønsker gjennom å ha fokus på leken å gi rom for barns utforskning, kreativitet, nysgjerrighet, sosial læring og utvikling.

Personalet i barnehagen skal være tett på i barns lek, vi skal støtte, veilede og delta på barnas premisser. Gjennom deltagelse og nærvær i barns lek vil vi få innblikk i deres engasjement og interesser

Leken kommer til uttrykk på ulike måter ut fra barns alder og utvikling. Vi legger til rette for lek ved god organisering av tid, rom og materiell med et mål om å gi barna felles opplevelser og erfaringer som bidrar til at de videreutvikler leken og samspillet med andre barn og voksne. Lekemiljøene og hva vi tilbyr av materiell kommer vi frem til gjennom observasjon av barns lek og refleksjon rundt barns uttrykk. Hva er viktig for barnegruppa nå? Hva skal til for at lekemiljøet skal være mer inkluderende? Hvilke leker og materiell inspirerer til god lek?

2.3: Danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp (Rammeplan, 2017).

Danning skjer i en vekselvirkning mellom barnet og barnehagens miljø, på alle arenaer og gjennom mange ulike dialoger. Barna skal utvikle kritisk tenkning og etisk dømmekraft. Dannelsingsprosessen knyttes til evnen til å reflektere over seg selv, egne holdninger og væremåter. Barnehagen skal støtte barns utvikling av egen identitet og bidra til at barn utvikler positiv selvfølelse.

Personalet skal bidra til at barna får positive opplevelser ved å være både emosjonelt og fysisk tilgjengelige. Personalet skal være barnets kartleser og brobygger, dvs. sette ord på handlinger, følelser, uttrykk og intensjoner hos barna, slik at de blir oppmerksomme både på egne og andres handlinger og følelser.

Alle barn skal oppleve å bli sett og verdsatt som individ, og samtidig oppleve tilhørighet og følelsen av å være en del av barnehagens fellesskap.

2.4: Læring

Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt (Rammeplan, 2017). Vi arbeider ut fra et sosiokulturelt læringssyn, som bygger på en forståelse av at barns læring skjer kontinuerlig, og påvirkes av erfaringene barnet gjør selv og i samspill med andre. Læringen foregår i lek, omsorg og oppdragelse, og preges av kvaliteten på samspillet mellom personalet og barn.

Personalet skal sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser, erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser. Da lek er læring, søker vi å stimulere og fremme barnas lyst til å leke, utforske og mestre. Barna må ha tilgang til materiell som vekker deres utforskertrang, og personalet må være tilgjengelig og til stede for å fange opp barnas innspill og uttrykk. På denne måten bidrar personalet til at barnet opplever økt forståelse og mestring, lærer sammen med andre, av hverandre og gjennom lek.

3.0: Medvirkning:

3.1: Barns medvirkning:

Medvirkning og demokrati henger nøye sammen. Alle barn skal få erfare at de har en viktig stemme og at de har innflytelse på innholdet i hverdagen vår. Vi vil gi barna tid og rom til å tenke egne tanker, og vise dem tillit og tro på egen mestring og alt vi får til sammen. Vi fremmer et menneskesyn der hvert barn er unikt og der de skaper seg selv i relasjon til andre i en livslang læringsprosess (Reggio-Emilia pedagogikk).

Personalet har kunnskap om og legger til rette for hvordan barns tanker, meninger og ideer kan komme til uttrykk på ulike måter, avhengig av alder, modning og personlighet. Vi vektlegger å jobbe for at alle barna blir inkludert i gruppa og selv inkludere andre barn i sin lek. Barna i Eik Vestre uttrykker seg på ulike måter, og personalet etterstreber å møte alle barn i sine uttrykksmåter. Personalet skal observere, veilede, støtte og utfordre barna til å bli uttrykksfulle, trygge og sterke medborgere som anerkjenner andres ulikheter.

3.2: Foreldres medvirkning:

Et godt samarbeid mellom hjemmet og barnehagen skaper helhet og sammenheng i barnets liv. Personalet ønsker å jobbe for en gjensidig tillit, åpenhet og likeverdighet i dialogen til barnets beste. Sammen skal vi utvikle et inkluderende oppvekstmiljø gjennom positive holdninger til hverandre.

Barnehagen tilbyr to faste samarbeidssamtaler hvert år, og ellers etter behov. Barnehagen har ulike arrangementer i løpet av året, og noen av arrangementene er i samarbeid med Foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU). Vi vil ære med på å bidra til at arrangementer i barnehagens regi oppleves inkluderende for barn og foreldre. Den formelle medvirkningen for foreldre foregår gjennom deltakelse i Foreldreråd (alle foreldre), FAU og Samarbeidsutvalget (SU).

4.0: Vurdering

Vurdering er en viktig del av barnehagens arbeid for å skape en bevegelig praksis med rom for endring og utvikling. Med vurdering mener vi ulike måter å evaluere vår væremåte, pedagogiske innhold, verdier, struktur og planer på. Dette gjøres gjennom dokumentasjon, evaluering og refleksjon, både i nærhet og distanse til praksis.

Dokumentasjon benyttes for å forstå og reflektere over vår pedagogiske praksis og ligger til grunn for videre fremdrift og utvikling av det pedagogiske innholdet. Dokumentasjon av lek og aktivitet kan være bilder, film, observasjoner og praksisfortellinger. Ved at dokumentasjonen legges frem for barn og personale åpnes det opp for tilbakemeldinger og refleksjon. Dette kan være et nyttig verktøy for å trekke inn barns medvirkning ved at de møter sin egen prosess og får medvirke i å utvikle det pedagogiske innholdet.

Systematisk evaluering underveis i aktiviteter eller i etterkant sikrer en refleksjonskultur for deling og et kritisk blikk på egen praksis. Vi har kontinuerlig gjennomgang og evaluering av pedagogiske planer og ulike aktiviteter som bl. annet lek, lekemiljø, relasjoner, turer, prosjektarbeid, måltider, overganger (f.eks. mellom måltid og påkledning), samlinger. Foruten underveisvurdering i aktiviteter, foregår evalueringer på avdelingsmøter, ledermøter, personalmøter, planleggingsdager og medbestemmelsesmøter.

Vi ser foreldrenes tilbakemeldinger som viktige innspill, om det fremkommer i uformelle samtaler, foreldremøter eller gjennom Foreldre-undersøkelsen.

5.0: Overganger

5.1: Hjem – barnehage

Når barna har fått plass i vår barnehage tar vi kontakt for å samarbeide om en god tilvenning mellom hjem og barnehage. En god start er viktig for at barnehagen skal bli et positivt tilskudd i et barns liv. Foreldre representerer trygghet for barnet, og har en viktig rolle i å overføre trygghet i overgang fra hjem til barnehage. Vi har erfart at et besøk av en fra barnehagen, på barnas hjemmebane, kan ha stor betydning for barnets trygghet i oppstarten.

Vi oppfordrer barn og foreldre til å komme på flere besøk i barnehagen, og til å bruke barnehagens uteområde på kvelder og i helger. Vi jobber for en foreldreaktiv tilvenning, hvor foreldrene er aktive og sammen med barna blir kjent i barnehagen. Etter hvert trekker foreldrene seg litt mer unna, og personalet er sammen med barnet i barnehagens hverdagsliv. Dette skjer i tett samarbeid med foreldrene og tilpasses det enkelte barnets behov.

Vi inviterer til foreldremøte for nye barn i løpet av juni. Viser til Tønsberg kommunes veileder for overgang, samarbeid og sammenheng mellom hjem og barnehage: https://www.tonsberg.kommune.no/_f/p1/i1da54ef0-6ce3-4b28-9714-0e046c432a10/o-s-s-hjem-barnehage-2022-2023.pdf

5.2: Barnehage – skole

Barnehagen skal bidra til at barna opplever sammenheng mellom barnehage og skole. De skal ha med seg erfaringer, kunnskap og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen (Rammeplan, 2017).

Vi følger opp samarbeid med andre barnehager i nærområdet og Eik skole, for å forberede og trygge barna på det å møte barn i større grupper. Gjennom året, spesielt i vårhalvåret har skolestarterne egne turer, prosjekter og aktiviteter med mål om å vekke nysgjerrighet på skolelivet. Vi vil at det på en positiv måte skal oppleves som spesielt å være eldst i barnehagen. Det innebærer å få ansvar, utfordringer, noen ekstra privilegier, på en måte som styrker tro på egne evner.

Viser til Tønsberg kommunes veileder for overgang, samarbeid og sammenheng hjem fra barnehage til skole og SFO:

https://www.tonsberg.kommune.no/_f/p1/i14c73437-469c-4dba-8290-f55cf332f649/o-s-s-barnehage-skole-og-sfo-revidert-november-2023.pdf

5.3: Interne overganger

Gode overganger er viktig for å skape trygge rammer for barna. Gjennom barnehageåret tenker vi huset som ett og har felles møtepunkter der barn og personale treffes. Vi har overføringsamtaler med fokus på barnets styrker, interesser og utfordringer, her kan også foreldrene få tilbud om å delta. Arbeidet med overgangene starter når vi har satt de nye barnegruppene og jobbes aktivt med i forkant av sommerferien og ved oppstart av nytt barnehageår. Hver høst har avdelingene fokus på det å skape god fellesskapsfølelse og bygge fellesskap.

«Barna våre er ikke morgendagens barn. De er dagens barn»

Janus Korczak